

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Tomáše Kocourka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **B. V.**, zast. JUDr. Ladislavem Koženým, advokátem, se sídlem Sladkovského 13, Kolín, proti žalovanému: **Vrchní státní zastupitelství v Praze**, se sídlem nám. Hrdinů 11, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2022, č. j. SIN 215/2022-8 a č. j. SIN 216/2022-8, a na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022, č. j. 43 A 71/2022-54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ladislavu Koženému, advokátu, **se nepřiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel ve shora označené věci dne 4. 1. 2023 kasační stížnost, kterou žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022, č. j. 43 A 71/2022-54, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2022, č. j. SIN 215/2022-8 a č. j. SIN 216/2022-8 (dále jen „napadená rozhodnutí“). Napadenými rozhodnutími žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Krajského státního zastupitelství v Praze (dále jen KSZ) ze dne 9. 8. 2022, č. j. SIN 35/2022-10 a č. j. SIN 39/2022-4 (dále jen „prvostupňová rozhodnutí“). Prvostupňovými rozhodnutími KSZ coby povinný subjekt podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“), odmítl (v prvním případě částečně) podle § 2 odst. 4 informačního zákona stěžovatelovu žádost o informaci.

[2] V řízení před krajským soudem se žalobce domáhal toho, aby krajský soud zrušil napadená rozhodnutí žalovaného, a dále ochrany proti nečinnosti. Požadoval, aby mu bylo sděleno, kde v podání z roku 2003 vedených na *MÚ-Čáslav* hrubě urazil tehdejšího starostu Hamrala, kterého žádal odvolat, jak tvrdí státní zástupkyně Hronová z KSZ (což ostatně žádal i v žádosti o informace). V podání, kterým doplnil žalobu, navrhl, aby krajský soud zrušil napadená rozhodnutí, domáhal se ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení č. j. SIN 215/2022-8 a č. j. SIN 216/2022-8 a uložil žalovanému poskytnout tyto informace:

„(a) jaká opatření činí a od kdy, KSZ za účelem postihu a šetření korupce v oblasti působení KSZ,

(b) zda-li je ochotno KSZ dobrovolně, konečně odstranit následky neostalinské represe vůči osobě žalobce zinscenované dle politické objednávky, žalobce požaduje sdělit do kdy odstraní a vyšetří neostalinskou represí vůči osobě žalobce zinscenované v rámci korupce a zločineckého spolčení a to : tehdy Obvodním ředitelstvím Policie ČR Kutná Hora č. j.: ORKH CVS 350-00K/03 a Okresním státním zastupitelstvím Kutná Hora č. j. Zt 365/03 a KSZ č. j. KZt 1067/03 a Okresním soudem Mělník č. j. 3 T 106/2005,

(c) zda-li si KSZ uvědomuje, že došlo k represí a pronásledování žalobce a tím stresu a nejistotě žalobce a štvanci vůči osobě žalobce a porušení čl. 23.6. Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě a k zneužití podvodů a represí Okresního soudu v Kolíně v č. j. 22 P 88/00.“

[3] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba, a to ani po jejím doplnění za pomoci ustanoveného advokáta, neobsahuje žádný srozumitelný žalobní bod. Žalobce ani přes výzvu a poučení soudu neuvedl, v čem spatřuje nezákonnost napadených rozhodnutí a žalobní tvrzení se zcela míjejí s podstatou věci. Uplynutím lhůty pro podání žaloby se vada spočívající v absenci žalobních bodů stala neodstranitelnou, proto krajský soud žalobu odmítl podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v účinném znění (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. v té části, v níž se stěžovatel domáhal ochrany proti nečinnosti v řízení o jeho žádosti o informace, protože to zjevně bylo ukončeno pravomocnými rozhodnutími žalovaného. Ve vztahu k žalobcem požadované informaci „jaká opatření činí a od kdy, KSZ za účelem postihu a šetření korupce v oblasti působení KSZ“ krajský soud nečinnostní žalobu odmítl též podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., protože ze správního spisu zjistil, že na tuto otázku stěžovateli KSZ odpovědělo přípisem ze dne 9. 8. 2022, čili bylo v materiálním smyslu vydáno kladné rozhodnutí. Pokud snad stále existovala část žádosti, na kterou KSZ neodpovědělo, žalobce měl a mohl uplatnit opravné prostředky, které mu nabízí informační zákon. To však neučinil a nečinnostní žaloba je v této části nepřipustná podle § 79 odst. 1 s. ř. s.

[4] V kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil výrok I. a II. usnesení krajského soudu (tj. výrok o odmítnutí žaloby a výrok o náhradě nákladů řízení). Namítl nesprávné posouzení právní otázky, že ani v doplnění žaloby neuvedl žádný žalobní bod. Dále kasační stížnost obsahuje zkopírované části žaloby, v nichž stěžovatel odkazuje na výroční zprávy Bezpečností informační služby.

[5] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Poukázal na to, že stěžovatel ani neuvedl, v čem spatřuje nezákonnost usnesení krajského soudu, pouze pokračuje v polemice s postupem KSZ, který vůbec nesouvisí s agendou informačního zákona.

[6] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 1. 2. 2023, č. j. 4 As 14/2023-29, vyzval stěžovatele, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení doplnil kasační stížnost tak, že uvede konkrétní důvody, pro které napadá usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022, č. j. 43 A 71/2022-54. Stěžovatel sice ocitoval závěry krajského soudu, které má za nesprávné, nicméně nepředložil žádnou (ať už skutkovou, či právní) argumentaci, kterou by se mohl Nejvyšší správní soud zabývat. Soud proto vyzval stěžovatele, aby patřičně zdůvodnil, proč považuje postupy krajského soudu za vadné. Zároveň stěžovatele poučil, že pokud vady kasační stížnosti neodstraní a v řízení proto nebude možné pokračovat, odmítne kasační stížnost podle § 37 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.

pokračování

[7] Podáním ze dne 14. 2. 2023 stěžovatel doplnil kasační stížnost o vysvětlení, že proti němu bylo vzneseno obecné obvinění, že v roce 2003 hrubě urazil starostu Čáslavi. Toto obvinění nikdy nebylo upřesněno, čímž byla porušena stěžovatelova základní práva (konkrétně podle čl. 10 odst. 1 Listiny a dle čl. 4 a čl. 90 odst. 1 Ústavy), a též jeho osobnostní práva ve smyslu § 12, § 81 a § 82 občanského zákoníku.

[8] Podáním ze dne 25. 2. 2023 stěžovatel doplnil kasační stížnost o tvrzení, že dne 25. 5. a 9. 6. 2003 vznesl na žalovaného požadavek na odvolání starosty Čáslavi. Na tento jeho podnět údajně žalovaný reagoval hystericky, zinscenoval proti stěžovateli trestní stíhání a osočil jej, že hrubě znevážil tehdejšího starostu. Stěžovatel se nyní (patrně) domáhá toho, aby mu žalovaný přesně vyznačil v textu stěžovatelových podání ze dnů 25. 5. a 9. 6. 2003 pasáže, jimiž měl tehdejšího starostu Čáslavi hrubě urazit.

[9] Podle § 106 odst. 1 s. ř. s. kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno. Ustanovení § 37 platí obdobně.

[10] Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne. Podle § 106 odst. 3 s. ř. s., nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc.

[11] Ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. představuje prvek zásady koncentrace řízení o kasační stížnosti. Marné uplynutí lhůty k doplnění kasační stížnosti v případě vydání usnesení, kterým je stěžovatel vyzván k doplnění chybějících náležitostí kasační stížnosti, má tedy za následek vznik jejího neodstranitelného nedostatku, s výjimkou případu, kdy soud rozhodne o prodloužení lhůty na základě žádosti stěžovatele, která je podána před jejím koncem.

[12] Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se musí vztahovat právě k tomuto rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 43/2003-48, anebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47). V minulosti Nejvyšší správní soud též dovodil, že „*aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (byť třeba i věcně související nebo předcházející napadenému rozhodnutí krajského soudu.*“ (usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[13] Stěžovatel vyjádřil v kasační stížnosti pouze obecný nesouhlas se závěrem krajského soudu, že jeho žaloba ani její doplnění neobsahují žádné žalobní body a zopakoval (poněkud zmateně a s napadenými rozhodnutími nesouvisející) žalobní tvrzení. V reakci na výzvu soudu k doplnění kasační stížnosti předložil zcela nové, v řízení před krajským soudem neuplatněné tvrzení, že neposkytnutím informací bylo zasaženo do jeho osobnostních práv.

[14] Stěžovatel s usnesením krajského soudu žádným způsobem nepolemizoval. Nevysvětlil, proč se domnívá, že jeho žaloba neměla být odmítnuta, a to ani v části, již brojlil proti napadeným rozhodnutím, ani v části, v níž brojlil proti nečinnosti. Pokud byl stěžovatel přesvědčen, že jeho podání (žaloba a její doplnění) obsahují relevantní a srozumitelné žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a související judikatury NSS, měl například poukázat na pasáže svých podání a tvrzené žalobní body v nich označit. Anebo mohl třeba vysvětlit, jak jeho žalobní tvrzení souvisejí s obsahem napadených rozhodnutí, a tudíž se jimi krajský soud mohl (a měl) zabývat. To však stěžovatel, navzdory poučení Nejvyšším správním soudem, neučinil, a to ani v doplnění kasační stížnosti.

[15] Napadeným usnesením krajský soud skončil řízení o žalobě, aniž o ní věcně rozhodl. Pro tuto situaci je vyhrazen kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který spočívá v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. V tomto případě nelze kasační stížností argumentačně mířit zprostředkovaně i do rozhodnutí správních orgánů, nýbrž jen do rozhodnutí krajského soudu (srov. shora citované usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63). Nejvyšší správní soud opakuje, že bylo úkolem stěžovatele (resp. jeho ustanoveného advokáta) zpochybnit procesní postup krajského soudu či zákonnost usnesení o odmítnutí žaloby zcela konkrétními a srozumitelně formulovanými námitkami. Pouhý blíže neodůvodněný nesouhlas se závěry krajského soudu nesplňuje požadavky kladené na formulaci kasačních námitek.

[16] Pro úplnost považuje Nejvyšší správní soud za vhodné uvést, že nevytýká stěžovateli, že nepodřadil své kasační důvody pod konkrétní písmeno § 103 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud vždy z obsahu kasační stížnosti posoudí, zda tato obsahuje relevantní tvrzení nezákonnosti napadeného rozhodnutí krajského soudu. *„Pokud je v kasační stížnosti uvedeno, jaké konkrétní vady v řízení či v úsudku se měl soud dopustit a z čeho to stěžovatel dovozuje, kasační stížnost obстоjí. Přitom argumentace proti právnímu posouzení jistě musí vycházet z důvodů napadeného rozsudku.“* (rozsudek NSS ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003-50). Kasační stížnost, ani její doplnění, však na napadené usnesení krajského soudu v podstatě nereaguje. Tvrzené porušení osobnostních a lidských práv v důsledku neposkytnutí informace žalovaným vůbec nesouvisí s tím, že krajský soud žalobu odmítl pro neodstranění vady žaloby spočívající v absenci byť jediného srozumitelného žalobního bodu. Nadto tuto námitku nevznnesl ani v řízení před krajským soudem, ač tak učinit nepochybně mohl.

[17] Stěžovatel, a to ani ve lhůtě k doplnění kasační stížnosti, neodstranil vady spočívající v úplné absenci stížních námitek. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl podle § 37 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. Jeho nově předložené tvrzení o porušení osobnostních práv v řízení před žalovaným ani částečně nezpochybňuje důvody krajského soudu, které jej vedly k odmítnutí žaloby, ale náznakem (a krajně obecně) nastiňuje důvod, proč mu měly být v řízení před žalovaným poskytnuty informace. I kdyby soud vyhodnotil toto tvrzení jako kasační námitku, nic by to nezměnilo na tom, že by byl dán důvod pro odmítnutí kasační stížnosti. Tato námitka se totiž zcela míjí s rozhodovacími důvody krajského soudu a nemíří proti napadenému usnesení. Kasační stížnost obsahující pouze takovou kasační námitku by byla nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), což by založilo důvod pro odmítnutí kasační stížnosti podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

[19] Stěžovatel byl usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 18. 10. 2022, č. j. 43 A 71/2022-12, osvobozen od soudních poplatků a k ochraně jeho práv mu byl ustanoven zástupcem advokát JUDr. Ladislav Kožený. Hotové výdaje a odměnu ustanoveného zástupce platí stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovený zástupce v řízení o kasační stížnosti podal kasační stížnost. Nicméně vzhledem k tomu, že ta byla pro neodstraněné vady odmítnuta, Nejvyšší správní soud toto podání nepovažuje za účelný úkon směřující k ochraně práv stěžovatele. Proto rozhodl, že za něj ustanovenému zástupci nenáleží odměna ani náhrada hotových výdajů podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (srov. obdobně usnesení NSS ze dne 29. 12. 2022, č. j. 3 Ads 280/2022-32).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. března 2023

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu